

Stanowisko nr 8/2025

**Konwentu Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko – Pomorskiego
z dnia 27 lutego 2025 r.
w sprawie zniesienia dwukadencyjności w samorządach.**

Konwent Wójtów Województwa Kujawsko Pomorskiego ponownie wnioskuję o jak najszybsze zniesienie przepisów ograniczających sprawowanie funkcji wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

Dwukadencyjność w organach wykonawczych gmin, miast i miast na prawach powiatu wprowadzono ustawą z 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych.

Wprowadzenie powyższego przepisu ogranicza zagwarantowane Konstytucją RP czynne prawo wyborcze, a przede wszystkim w przypadku dwukadencyjności regulacje te, nie tylko nie zwiększają udziału obywateli w procesie wybierania, co było jednym z celów wprowadzenia ustawy, lecz udział ten ograniczają, poprzez uniemożliwienie głosowania na urzędującego wójta czy burmistrza.

Wprowadzone przepisy wręcz sugerują brak zaufania do zasad demokracji oraz głosów obywateli, którzy dają wyraz swojej woli przy urnach.

Wyniki wyborów samorządowych wskazują, że zasady demokracji i konstytucyjne metody wymiany kadry zarządzającej w samorządach działają bardzo dobrze, co ma odzwierciedlenie w danych statystycznych: do zmian personalnych w wyborach każdorazowo dochodziło średnio w 30 – 40 % gmin w całym kraju; zarówno w gminach wiejskich, jak również w dużych miastach.

Argumenty pomysłodawców wprowadzenia dwukadencyjności nie mają zatem jakichkolwiek podstaw, a na podstawie obowiązujących obecnie przepisów wyborcy utracili możliwość ponownego wyboru tych włodarzy, których obdarzyli zaufaniem i którzy skutecznie wywiązywali się z powierzonych obowiązków.

Zasada ograniczenia kandydowania zniechęca również do biernego prawa wyborczego. W ponad 400 samorządach w całym kraju na stanowisko wójta wystawiono tylko 1 kandydata, przy średnio 9 kandydatach do rady powiatu. Wprowadzane regulacje prawne i ograniczenia czynią stanowisko wójta coraz mniej atrakcyjnym i konkurencyjnym względem sektora prywatnego, w którym osoba o podobnych kwalifikacjach i z reguły dużo mniejszej zakresowo odpowiedzialności zarabia dużo więcej. W dodatku przepisy o dwukadencyjności rozciągają listę ograniczeń wobec włodarzy, jak np.

ograniczenia dotyczące zatrudniania ustępujących wójtów, burmistrzów i prezydentów, które wręcz uniemożliwiają podjęcie pracy w okresie roku po ustąpieniu ze stanowiska. Wszystkie przepisy i wynikające z nich ograniczenia, powodują, że coraz mniej obywateli decyduje się na startowanie w wyborach, co może wpłynąć na deprofesjonalizację kadr i marginalizację urzędu organu wykonawczego gminy.

Dlaczego polityczne regulacje mają wpływać na pozbywanie się dobrych samorządowych managerów wybranych w bezpośrednich wyborach, którzy swoją wiedzą i doświadczeniem wykazali się w sytuacjach kryzysowych związanych z pandemią, kryzysie uchodźczym związanym z wojną w Ukrainie, brakiem węgla czy powodzią? O tym czy urzędujący włodarze będą piastowali swoje stanowiska w kolejnej kadencji powinni decydować sami Mieszkańcy, bez ingerencji na szczeblu centralnym.

Wobec powyższego Konwent Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego apeluje o jak najszybsze zniesienie dwukadencyjności w samorządach i przywrócenie zasady, że nie politycy tylko Mieszkańcy będą podejmować decyzję w sprawie wyboru wójta, burmistrza czy prezydenta miasta lub zgodnie z zasadami równości wprowadzenia analogicznych zapisów wobec osób kandydujących do rad gmin, powiatów i sejmików, a przede wszystkim wobec parlamentarzystów.

Przewodniczący Konwentu
Jacek Brygman
Wójt Gminy Ciekcyń

Otrzymują:

- 1) Marszałek Sejmu RP – Pan Szymon Hołownia
- 2) Marszałek Senatu RP – Pani Małgorzata Kidawa - Błońska
- 3) Prezes Rady Ministrów – Pan Donald Tusk
- 4) Wojewoda Kujawsko – Pomorski – Pan Michał Szybel
- 5) Związek Gmin Wiejskich RP